

Opgavehæfte

Dette opgavehæfte er udviklet, så eleverne selv eller i små grupper kan arbejde med opgaverne.

Kopiering

Materialet er gratis for private, men kopiering af materialet må kun finde sted på institutioner/virksomheder, der har indgået aftale med Copydan Tekst & Node og kun inden for de rammer, der er nævnt i aftalen. Du må hverken helt eller delvist videresælge eller dele filen med andre.

Ordklasser

Har du styr på ordklasserne?

Navn: _____

Har du styr på navneord?

Navneord er ord for væsener, ting og begreber: *kæledyr*, *computer* og *kærlighed*. Du kan sætte *en* eller *et* foran navneord.

Sæt ring om alle navneordene

Der er 7 navneord i alt.

løbe spise bil lampe flot
smuk sko bog tænke blomst
hurtigt kat over skole

Find navneord i sætningerne

Sæt ring om navneordene. Der er ét navneord i hver sætning.

1. Bolden ruller hurtigt.
2. Hun har fået en ny cykel.
3. Han læser en spændende roman.
4. De ser noget i fjernsynet.
5. Min søster spiller guitar.
6. Alle dyrene havde det virkelig varmt.

Bøj navneord

Kan du bøje navneord i ental og flertal?

Ubestemt ental	Bestemt ental	Ubestemt flertal	Bestemt flertal
en hund	hunden	flere _____	alle _____
en kat	_____	flere _____	alle kattene
en hat	_____	flere _____	alle _____
et træ	_____	flere _____	alle _____

Har du styr på udsagnsord?

Udsagnsord beskriver handlinger. De fortæller, hvad der sker: *griner, løber, smiler*. Du kan sætte *at* og *jeg* foran udsagnsord.

Sæt ring om alle udsagnsordene

Der er 6 udsagnsord i alt.

løbe løbehjul skrive skrivebord sur
tale grim sky tænke sove
sovepude dyne under regne sovs

Find udsagnsord i sætningerne

Sæt ring om udsagnsordene. Der er ét udsagnsord i hver sætning.

1. Hun svømmer hurtigt.
2. Katten spiser hele tiden.
3. Solen skinner hele ugen.
4. Drengen græd meget.
5. Vinden blæser kraftigt i dag.

Bøj navneord

Kan du bøj udsagnsord i ental og flertal?

Navneform	Bydeform/stamme	Nutid	Datid
at grine	grin	griner	grinte
at tro	_____	_____	_____
at råbe	_____	_____	_____
at læse	_____	_____	_____
at spise	_____	_____	_____
at drømme	_____	_____	_____

Har du styr på tillægsord?

Tillægsord fortæller noget om navneord og stedord: en spændende bog, han er glad.

Find tillægsord i sætningerne

Sæt ring om tillægsordene. Der er ét tillægsord i hver sætning.

1. Hunden er stor.
2. Blomsterne er smukke.
3. De store planter tager 25 minutter at vande.
4. De her sko er flotte!
5. Hun spiste det røde æble.
6. De elskede deres nye hus.

Gradbøj tillægsord

Tillægsord kan gradbøjes.

Fx en **stor** ballon → en **større** ballon → den **største** ballon.

1. grad	2. grad	3. grad
høj	højere	højest
spændende	mere spændende	mest spændende
sød	_____	_____
stærk	_____	_____
interessant	_____	_____
varm	_____	_____
tung	_____	_____
kort	_____	_____
træt	_____	_____
uhyggelig	_____	_____

Ordklasser

Hvad har du nu lært om ordklasserne?

1. Man kan sætte *en* eller *et* foran ordklassen.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

2. Ordklassen indeholder ord som *spiser*, *griner*, *hopper*.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

3. Man kan sætte *at* eller *jeg* foran ordklassen.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

4. Ordklassen indeholder ord som *stor*, *lille*, *spændende*.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

5. Ordklassen indeholder ord, der udtrykker handling og bevægelse.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

6. Ordklassen indeholder ord, der beskriver, hvordan nogen eller noget ser ud.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

7. Hvad er det fremhævede ord?

De var **glade** for at se ham.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

8. Hvad er det fremhævede ord?

Hun var den **smukkeste**!

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

9. Du **finder** det hele online.

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

10. Du er blevet **stærk**!

- ☐ Navneord
- ☐ Udsagnsord
- ☐ Tillægsord

Har du styr på egennavne?

Egennavne er navne på personer og steder. De skrives med stort begyndelsesbogstav: *Hans, Esbjerg, Danmark*.

Sæt ring om alle egennavnene

Der er 7 egennavne i alt.

svensker Sverige svensknøgle svag sur
Danmark amerikaner amerikansk Aarhus Canada
Kløvermarken mark Lyngel slyngel Birkemosevej

Find egennavnene i teksten

Sæt ring om egennavnene. Der er 9 egennavne i alt.

I sommerferien rejste Anna og Peter til Paris. De besøgte Eiffeltårnet, gik en tur langs Seinen og spiste croissanter på caféen Bonheur. Senere tog de toget til London og videre til Rom, hvor de spiste is foran Colosseum.

Find på egennavne

Find på 3 egennavne.

Tegn en streg til kortet og skriv et egennavn.

Har du styr på stedord og forholdsord?

Stedord står i stedet for navne og navneord. *Helten* flyver → **Hun** flyver.

Forholdsord fortæller, hvor noget er i forhold til noget andet: *bag, under, over.*

Sortér ordene

Skriv ordet i den rigtige boks.

hende

på

jeg

til

de

foran

Stedord	Forholdsord

Skriv stedordet, der mangler

Skriv det manglende stedord på linjen.

1. Ole er træt. → **Han** er træt.
2. Sophie er glad. → _____ er glad.
3. Børnene skal i skole. → _____ skal i skole.
4. Flora og William spiller håndbold. → _____ spiller håndbold.
5. Løbehjulet er gået i stykker. → _____ er gået i stykker.
6. Læreren tegner og fortæller. → _____ tegner og fortæller.

Har du styr på talord og bindeord?

Talord bruges til at skrive tal: *en, to, første, anden*.

Bindeord bruges til at binde ord og sætninger sammen: *og, fordi, men*.

Find ord i teksten

Sæt ring om talord og bindeord. Der er 4 talord og 2 bindeord i alt.

Mikkel spillede fodboldkamp i går. Hans hold scorede tre mål, og modstanderne scorede to. I anden halvleg løb Mikkel hele fem gange ned ad banen og lavede tre målgivende afleveringer til deres dygtige angriber, Jonas.

Skriv talord

Talord kan enten være ordenstal (fx *en, to, tre*) eller mængdetal (fx *første, anden, tredje*).

Tal	Mængdetal	Ordenstal
4	_____	fjerde
5	fem	_____
7	_____	_____

Skriv de manglende ord i teksten

Brug ordene: *anden, tre, fire, mens, første, og, tre, to*

De _____ veninder, Sara, Emma og Line, spillede håndboldkamp i hallen. Allerede i _____ halvleg scorede Sara _____ mål, _____ Emma lavede _____ gode afleveringer. Line kæmpede i forsvaret, _____ i _____ halvleg lavede pigerne sammen _____ mål mere!

Ordklasser

Du har nu lært om en masse forskellige ordklasser.

Match forklaring med ordklasse og helt

Sæt to streger: Fra forklaringen til den rigtige ordklasse og helt.

BONUS

Kan du også gætte, hvad den latinske betegnelse for ordklassen er?

Ord, der beskriver handlinger og fortæller, hvad der sker.

Ord, der fortæller noget om ting og personer, fx farver eller egenskaber. Det er ord, der lægger sig til navneord og stedord, og som kan gradbøjes.

Ord, der bruges om navne til personer, byer og steder.

Ord, der står i stedet for andre ord, typisk personer.

Ord for levende væsener, ting og begreber. Man kan sætte en eller et foran ordene.

Ord, der bruges til at skrive tal.

Tillægsord

Stedord

Egennavne

Navneord

Udsagnsord

Talord

Patricia Propria

Niels Numero

Pronto-Minna

Kapatjn Verbi-Jan

Suz Substantiva

Anna Adjektivia

Numeralier

Adjektiver

Substantiver

Verber

Pronominer

Proprier

Sortér ordene

Skriv ordet i den rigtige boks.

hammer *effektiv* *arbejde* *samle*
Danmark *værksted* *nøjagtig* *solid*
skruemaskine *Jan* *Bjørk* *male*

Navneord	Egennavne	Tillægsord	Udsagnsord

Sortér flere ord

Skriv ordene i den rigtige boks.

og *hun* *eller* *han*
hende *fordi* *på* *under*
over *syv* *første* *fire*

Talord	Stedord	Forholdsord	Bindeord